

Bemærkninger til lovforslaget

Den af dette lovforslag omfattede overenskomst mellem Maskinmestrenes Forening og Det offentlige Aftalenævn blev opsagt til ophør den 31. marts 1983.

Forhandlingerne om en fornyelse af overenskomsten for perioden 1983-85 førte imidlertid ikke til noget resultat, og foreningen indgav kollektiv opsigelse til 1. august 1984 for et antal maskinmestre i det offentlige tjeneste i Grønland.

Forhandlingerne videreførtes i forligsinstitutionen uden resultat, og efter udsættelser af konflikten i 2 gange 14 dage vil arbejdsstandsningen kunne træde i kraft den 1. september 1984 ved døgnets begyndelse (grønlandsk tid).

Regeringen er af den opfattelse, at dette område er særdeles livsvigtigt for det grønlandske samfund.

Konsekvenserne af en lammelse af elværkerne kan i de enkelte byer blive, at boliger ved lave udendørstemperaturer bliver ubeboelige, og institutioner må lukke, fordi oliefyrene stopper, og varmemærkerne går i stå.

Vandværkerne går i stå, og der vil senere på året opstå omfattende skader på ledningsnettene for såvel vand- som varmemærker. Et stop for el-, varme- og vandforsyning til sygehusene kan heller ikke undgå at få konsekvenser for patienterne.

Telefonanlæg bliver berørt efter få timer, hvilket vil give sikkerhedsmæssige problemer i relation til politi, læge og brandvæsen.

Produktion og al anden aktivitet vil i løbet af kort tid gå helt i stå, idet man i byerne er helt afhængig af elektricitet.

De små og større bebyggelser i Grønland er spredt over uhyre kyststrækninger, således at der ikke i tilfælde af uheld umiddelbart vil kunne skaffes assistance fra en by til en anden.

En arbejdsstandsning af blot nogen varighed vil således utvivlsomt udsætte mennesker for livsfare og medføre materielle ødelæggelser for mange hundrede millioner kroner.

Det har ikke været muligt for Det offentlige Aftalenævn at indgå en aftale med Maskinmestrenes Forening om friholdelse af visse funktioner fra

arbejdsstandsningerne, heller ikke om friholdelse i tilfælde af katastrofer eller lignende uforudsete begivenheder.

På denne baggrund finder regeringen det uacceptabelt, at denne arbejdsstandsning træder i kraft, og fra Grønlands hjemmestyre har regeringen modtaget en anmodning om at hindre konflikten ved lovindgreb for at afværge den samfundssituation, som kan blive en følge af, at strejken bliver effektiv.

Det offentlige Aftalenævn har ført forhandlinger med en række grønlandske og danske lønmodtagerorganisationer med henblik på en fornyelse af kollektive overenskomster og aftaler m.v. for perioden 1983-85 på en sådan måde, at udviklingen i pengeindkomsterne kunne bremses og lønstigningstakten dæmpes.

Den automatiske dyrtidsregulering er opretholdt i Grønland i modsætning til i Danmark, og ved lov nr. 619 af 21. december 1983 for Grønland om ændring af dyrtidsregulering forhøjedes dyrtidsportionerne på grundlag af det grønlandske reguleringspristal til 90 øre i timen for personer over 18 år og til 45 øre i timen for personer under 18 år for hver fulde 3 points' udsving i det grønlandske reguleringspristal ud over 100.

Ved lov nr. 618 af 21. december 1983 om ændring af lov om tjenestemandslønninger m.m. og klassificering af statens tjenestemandstillinger i Grønland (ændring af bestemmelser om det grønlandske reguleringspristal) blev det samtidig fastsat, at det grønlandske reguleringspristal, der benyttes ved dyrtidsregulering af lønninger m.v. til ansatte under staten i Grønland, med virkning fra den 31. december 1983 skulle beregnes med januar 1984 = 100. Herved sikredes, at der ikke ville finde udløsning af dyrtidsportioner sted på grundlag af det grønlandske reguleringspristal pr. 1. april 1984, samt at forhøjelsen af dyrtidsportionerne tidligst vil kunne få virkning ved reguleringer pr. 1. oktober 1984.

Ikke mindst som følge af den fortsatte automatiske dyrtidsregulering af lønninger har de samlede